■ چیرۆك ■

دیدەنی

مصطفی صالح کریم

«دڵنیام لەوەی کەنان و نمەکی لەبەرچاوە»

بەدەم ڕێگـاوە لە بەرخـوتـەوە چەنـد جارێ ئەم ڕستـەیـەت دووبارەکردەوە، ئەمجا پاش کەمێ وتت: «چۆن چاکەی منی لەبیـر ئەچێتـەوە؟، ئێستـاکـە بەیـەك دەگـەین، دوای ئەوەی بە سەرهـاتی خۆمی بۆ ئەگێـرمـەوە چاوەکانی پڕ ئەبن لەفرمێسك، گەلێ دڵنەواییم ئەکات و پێم ئەڵێ: نامەردت نەکەن! بۆ زوو نەهاتی، ئێمە براین ئەمجا بەئارەزووی دڵی خۆم ئیشەکەم بۆ ڕادەپەرێنێ، ئەرك و ئازارو ناخۆشی ئەم ساڵەی ئەو بیابانەم لە بیردەباتەوە، بۆ نان خواردنی نیوەڕۆش بە زۆر دەمباتە ماڵەوە، هەر بەوەشەوە ناوەستێ شەویش لە خۆشترین شوێن دەعوەتم بۆ ئەکات» گەیشتیتە بەر وێزگەی پاسەکان، پێیان وتبووی سواری پاسی ژمارە [٣٢٤] ببە ئەتباتە بەر ئەو دایەرەیە، خەڵکێکی زۆر وەستابـوون هەر کە پاسێ ئەهـات و ڕوژمی خەڵکـەکە تۆشیان لەگـەڵ خۆیـانـا ڕاپێـچ دەکـرد، کە ئەتـزانی ئەو ژمـارەیـە نییە دەگـەڕایتـەوە دواوە. دوو کەس لە نزیکتـەوە ڕاوەستـابـوون، یەکێکیان بەوی تریانی وت: "

- ئێ نـاگـەم ئوتێـل بۆ وای بەسـەرهـاتـوە؟ بۆ ئەبێ ئەم پەڕو ئەوپـەڕی بەغـدابکـەی تا ئوتێلێکی هەرزان بەهـاتێ چنگـە دەکـەوێ؟ «ئـای! ئەگـەر منـیش دەردی دڵـی خۆمـتـان بۆ هەڵـدەڕیـژم! ئەگـەر ئەزانن بەدەست ئوتێلەوە چیم بەسـەرهاتوە خۆتـان لە بیـرئـەچێتـەوە» بەرە بەرە ئەوڕۆژەت بیـرکـەوتەوە کە لەتـەك کەمـالی هاوڕێتـا گەیشتنـە شارۆچکـەکـەی ڕێی بیابانی ڕۆژئـاوا، لە ڕۆژە هەرە گەرمـەکـانی ئەو وەرزەبـوو، زۆرتـان هەوڵ دا کەلەیەکێك لەو دوو میوانخانەیەی هەبوون جێیەکتان دەست بکـەوێ، بەڵام بێ سوودبـوو، خاوەنی دووەمیـان تەنیا بەڵـێنی ئەوەی دانێ کەشـەو لەسـەربـان جێی نووستنتـان بۆ بکاتەوە، بۆیە بەدرێژایی ئەو ڕۆژە بە جووتە جادەکانتان پێوا، تەنـانـەت لە چاخـانەکانیشا شوێنێکی واتان دەست نەکەوت کە برێ تێـدا بحـەوێنەوە. شارۆچکەکە بەڕادەیە قەرەباڵغ بووبوو دەتوت، خەڵکی سێ شاری تێئاخنراوە.

دوو لاوەکەی تەنیشتت هەر لەنێوان خۆیانا لە گفتوگۆدابوون، یەکێکیان وتی:

- بەوشـەکـەتیو مانـدوێتیەوە دەگەڕێمەوە ئوتێلە کاول بووەکە دەمـەوێ سەرخـەوێ بشکێنم و تاوێ پشـوو بدەم، بەڵام حەرام بێ تەقـەی قاپـقـاپ و زریـکـەی خاوەن ئوتێـل و ژاوەژاوی خەڵکەکە ناهێڵن چاولێك بنێم.

خوت ئەزانی شوێنی ئیشەکەم دوور[illegible]ەبێ هەموو بەیانییەك سەعات پێنج بەخەبەربم.

لە دڵی خۆتـان وتت: «کـاکی برا، خۆزگـە پەلـەم نەبـوایەو بمتـوانیـایـە منیش ڕازی دڵی خۆمت بۆ هەڵـڕێژم، ڕەنگە کەمێ باری شانی هەردووکمان سووك ببوایە»

ئەمجـا بیـرت لە یەکـەم شەوی سەربـانی ئوتێلەکـەی لە مەرخـۆتـان کردەوە، کە بەهـەر حاڵێ بوو گوزەرانتـان کردو ڕۆژتـان لێبـووەوە. سەعـات پێنجی بەیـانی دووقـۆڵی لەتـەك

هاوڕێکەتا لە چاخانەی ژێر ئوتێلەکە بەرچاییتان کردو چوونە شوێنی گرد بوونەوەی کرێکارەکان. . ئەوەندەی نەبرد پاسێکی ناقۆڵا بە گرمەگرم هات یەکێ لەوانەی ناو پیرە پاس بە پەنجە ئیشارەتی بۆ کردن ئێوەش سەرکەوتن. شوێنی کارتان سەعات و چارەکێ ڕێگــا دوور بوو، هەر ئەوەنــدەتــان خۆش بوو کە لە شارۆچکە دەرچوون، پاسە خەرەکەتان کردی بە تەپوتۆزێ چاو چاوی نەدەبینی. ئەوانەی ناو پاسەکە هەریەکەیان لەچکە سپییــەکــەی سەری کردەوەو سەرو دەم و چاوی خۆیــان پێ داپۆشی، بەردەمــاخێکی وایـان کرد کە تەنیـا چاویان بە دەرەوە بوو. ئێوەش چونکە یەکەم ڕۆژتان بوو، نەشارەزابوون، خۆتان بۆ ئەم گێژەڵوکەو تەپوتۆزە ئامادە نەکردبوو، لەبەرئەوە هەرچی خۆڵی ئەو بیـابـانـە هەیـە کەسی نە ئەدۆزیەوە لەئێوە زیاتر، کە بەئـاسـانی ببێتـە میـدانی گەرووتان، برژانگی چاوتان بەخۆڵ و بەفرمێسك سواغ درابوو، کە گەیشتنە ئەو هۆبەیەی دەبێ کاری تیابکەن دەتوت تازە لە ئاش هاتوونەتەدەرەوە.

تۆ لەم بیرەوەرییە تاڵەدا بووی کە دوو گەنجەکەی تەنیشتت بە خۆ ڕاپسکـانـدن سەرکـەوتنـە سەر یەکێ لەو پاسـانـەی بە لەنجـەولار گەیشتنـە وێـزگـەکـە، تۆ هێشتا هەر لەچاوەڕوانیدا بووی کە کچێك و کوڕێك قۆڵیان لە قۆڵی یەك دا بوو گەیشتنە ژێـر چەتـرەکـە، بەئـەڵقـەکەی پەنجەکانیاناو بە باسی نەخشەی ژیــانی دوارۆژیــانـا لە تازە دەزگیـران ئەچـوون کیـژەکـە زۆر بەنەرمی بە کوڕەکەی وت:

- دە بچۆرە لای ئەوخـزمـەتـان، ئەوخـزمـەتـان، ئەڵێن: زۆر دەستی ئەڕوات باهیچ نەبێ بتگوێزێتەوە بۆ شوێنیکی باش.

تۆش هەمــان شت لێـی ڕوودا‌وی، هاوڕێـکـەت چەنـد مانگێکە سەری کردوتە سەرت و پێت ئەڵێ: «کوڕی باوکم تۆ فؤاد باش ئەناسی، ئێستا پلەو پایـەیـەکی زۆر گەورەی هەیە، ئەو چووزانێ تۆ لەم حاڵەدای! بچۆرەلای و حاڵی خۆتی بۆ باس بکە، لەوباوەڕەدام بە تەلەفۆنێ هەردووکمان دەگوێزێتەوە بۆ ئەو شوێنـەی دەمـانـەوێ. . . دەبـرۆ ناوی خوای لێبێنەو سەرێکی بەغـدا بدەو هەوایێـکی باڵی خۆت بدە، بەڵکـو خوابکـات دەروویـەکمـان لێ بکـاتـەوەو لێـرە ڕزگـارمـان بێ. . . ئەرێ سیروان لێت بدەم ئەمبەی یان نەء؟» کوڕەکە بە دەزگیرانەکەی وت:

- باشە، بەقسەت دەکەم. . هەڵێکم دەست کەوێ ئەچمە لای بەڵکو شتێکم بۆ بکات.

«لــەســەرەتــاوە ملم نەئــەدا بەڵام لە ئەنجــامــا بەقســەی هاوڕێکەمم کرد واهاتووم. . بزانم گاڵ ئەهێنێ یان پەموو!»

دیســان هەر خۆت لەگـەڵ ناخی خۆتـا کەوتیتـەوە ناو گێـژاوی بیرەوەری و ئەمجا وتت:

«تـازە هاتــووم، ئێستــا ئەچمــە لای، یادگــاری ساڵانی قوتـابێتیمـان زینـدوو دەکـەینـەوە، کەس نازانێ ئێمە چەندمان یەکتری خۆش ئەویست، هیچ گومانم لەوە نی‌یە کە چاوی پێم ئەکەوێ بۆ ساتێ ئەحەپەسێ، ئەمجا باوەشم پێدا ئەکاو تێر ئەم لاو ئەو لام ماچ دەکا، لە نزیك خۆیەوە دام ئەنێ، ساردیەکم بۆ بانـگە ئەکـات، لە دوایــیدا ئەڵــێ: قاوەیــان ترش حەز لێدەکەی، پاشان بەزمانە شیرینەکەی جارانی دەکەوێتە هەواڵ پرسینم. کوڕە بەخوا منیش تەمەڵم، نازانم بۆوا دوام خست؟ بۆ زووتر نەهاتم، ئەم ساڵە پڕ کوێرەوەریەم لە زیادەبوو! خۆ من لێـی ناپـارێـمــەوە! هاوڕێـمــە، منــەتی تێدانی‌یــە، بە سەریەکمانەوە هەیە، ئەم داوایەم بە هیچ جۆرێ کار ناکاتە سەر کەرامەتم.»

دەنگە ناسکەکەی کچەکە بە ئاگای هێنایتەوە کە بەکوڕەکەی وت:

- وا پاسەکەمان گەیشت.

کە سەیری ژمـارەکـەییت کرد خۆی بوو، هەمـان پاسـە کە تۆش چاوەڕوانی دەکەی. بە پەلە سەرکەوتیت و جێگایەکت بۆ خۆت کردەوە. پاس کەوتە جووڵە، تۆش بەرە بەرە شادمانیی لە ڕوخسارتا دەرئەکەوت، جۆرە خۆشی‌یەك لە دڵتا سەمای ئەکرد کە فەرامۆشی پێئـەبەخشیت. چەنـد جارێ پاسـەکـە وەستاو خەڵکی لێ دابەزین و خەڵکانی تریش سواربوون، تا بە چاوی خۆت ناوی ئەو دایـەرەیـەت خوێنـدەوە کە بۆی دەچـووی، بە خەتێکی گەورەی جوان نووسرابوو کە چاوت پێی‌کەوت گەشایتەوە، دوای سەد مەترێ پاسەکە وەستا، بە پەلە دابــەزیـت و بەرەو دواوە گەڕایــتــەوە سەیــرێـکی ناونیشــانی دایـەرەکـەت کرد، لێێ دڵنیـابـوویت، چوویتـە ناو ئەسـانسێرەکەوەو سەرکەوتیتە ئەو نهۆمەی دەتویست لە بەردەرگای ژووری سەرەك دایەرەکەدا خۆت لە کارگوزارەکە نزیك کردەوە، پاش سلاو جگەرەیەکی بۆن داری لای خۆتانت دایە، تێت گەیاند کە دەتەوێ فؤاد بەگ ببینی، پێی وتی: ئاسایە، چونکە ئەمرۆ

لەسەعات دوازدەبەو لاوەکاتی چاوپێکەوتنی هاوولاتییانە، فەرموو بچۆرە لای سکرتێر ناوی خۆت بنووسە.

- نەء، نامەوێ ناوم بنووسم و لەگەڵ لێشاوی خەڵکەکەدا بچمەلای، ئەمەوێ هیممەتێکم بۆبکەی بمخەیتە دوای هەموویانەوە، بۆ ئەوەی بەتەنیا ببینم و تێر لەیەك بخوێن.

- ئاخر، ئەوەندەی کات نییە.

بۆ من کاتی هەیە، جەنابت نازانی ئێمە نێوانمان چۆنە، لەبرا یاترین بۆ یەکتری، ئێستاکە چاوی پێم بکەوێ هەرخۆی ناهێڵێ وازوو بێمە دەرەوە. ئێمە خەڵکی شارێکین و خۆشەویستی یەکترین.

- باشە بەسەر ئەم چاوانەم، من ئەوەت بۆ ئاسان ئەکەم، بەو مەرجەی تۆش چاوێکت لەمنەوەبێ، مادام ئەوەندەتان بە سەریەکەوە هەیەپێی بڵێ لە پارەی رێزانەی ئەم جارە بێ بەشم نەکا، کۆشێ خێزانم هەیەو ئەرکی ژیانیش خۆت ئەزانی چەندگرانە.

- بەڵێن بێ هەر کە کەوتینە گفتوگۆ ئەمەی تۆشی پێ دەکەم.

- دەفەرموو لەسەر ئەوکورسییە دانیشە.

لەتەنیشتیەوە دانیشتی، دڵت زۆر خۆش بوو، دەتەویست هەرچی لە دەروونتایە بۆ ئەم کارگوزارەی هەڵرێژی.

پەرداخێ ئاوی ساردی بۆهێنای، خواردتەوە، ئەمجارووت تێکردو وتت:

- کاکەگیان لەتەك ئەم کاك فۆادەدا (١١) ساڵ لەقوتابخانە پێکەوەبووین، هەرگیز لێك دانە بڕواین چ لە قۆناغی سەرەتاییو چ لە ناوەندیو دواناوەندی تا رۆژگار کارێکی وای کرد کە هەریەکەمان لەشوێنێ بگیرسێتەوە.

کارگوزارەکە بەدەم زەنگی سەرەك دەزگاوەچوو، هاتەوەو لەسەر سینییەك دووقاوەی بردە ژووری... کە ئەم جارەیان گەڕایەوە قاوەبیەکیشی بۆ تۆهێناو سکرتێر بۆ کارێ ناردیە ژووری دارآیی تۆش چویتە دەریای بیرەوەر یەکانتەوە. ئەو رۆژەت کەوتەوە بیر کە خۆپیشاندانێکی گەورەبوو، دوور لەو شوێنەی تۆ فۆاد بەدەماکەوتبوو، دۆنکی بەدەستەکان بەربووبوونە وێزەی، پێش ئەوەی بەجاری لێی بوروژێن و شل کوتی بکەن، دایکت فریای کەوتبوو لە ژێرچنگیانی دەرهێناو خستیە ژێر عەباکەیەوەو گەیاندیە ماڵی خۆتان، فۆاد نیوەگیان کرابوو، دایکت بە دەوروپشتیا هات و خزمەتیکردو نوێنمەکی گرتە ئەوشوێنانەی لەشی کە شین و مۆر بووبووەوە، نەشیهێشت تا دوای دوا رۆژ بچێتەوە ماڵی خۆیان ئەو سا زانیمان کە ئەوانەی ئەو رۆژە لەو گوزەرەدا بەردەست کەوتبوون هەموویان گیرابوون و لەدواییدا حوکم دران.

بۆیە هەمووجارێ فۆاد ئەیگوت: قەرزاری دایەم، ئەو نەبوایە ئێستا پێستم گوروابوو.

لەو خەیاڵانەدا بووی کە کارگوزارەکە پێیوتی:

- ئێستا ئیتر دەوری چۆڵ بووە، فەرموو لەم دەرگایەیانەوە بچۆ ژوورەوە، بەڵام لە خۆشی خۆتان وات لێ نەیێ منت لەبیر بچێتەوە.

دەرگای بۆ کردیتەوە، هەنگاوت نا، سڵاوت کرد، پێش ئەوەی سڵاوەکەت بسێنێتەوە تەلەفۆنە سەوزەکەی سەرمێزەکە زریکەی لێهەستا، دەستی بۆ بردو کەوتە گفتوگۆ، تۆ حەپەسابوویت! دیکۆری جوانی ژوورەکەی، کورسیو مێزەکەی، کتێبخانەکەی تەنیشتی، تۆرتەی کاشانی راخراو، تەلەفزیۆنی رەنگاورەنگ، هەوای ژوورەکەش ئەوەندە ساردو فێنك بوو لە دڵی خۆتا ئاواتی ئەوەت ئەخواست بە ئارەزووی خۆت لێیراکشێیو بنوویت.

* * *

لەوکاتەدا کە بەگ تەلەفۆنی دەکرد تۆش لەبیرەوەرییەکی تایبەتی خۆتا ئەژیای بۆیە پچرپچر ئەم قسانەت بەرگوێ دەکەوت [بەڵێ... ئا، دوێنێ شەو لە کۆشکی عەبباسی بووین... کابرای بەڵێندەر، ئەوەی جاری پێشوو تۆ هێنات، زۆری دۆڕاند، کورە سەیربوو پارەی فڕێئەدا... تێوا بوو، تەختمان کرد... ئا باشە... کاکە لەبیرمە، بەڵام پشووم نادەن، ناهێڵن ئیشی ئەم خەڵکە راییبکەم، زمانم سواوە ئیمرۆ ئەوەندەی وەڵامیان بدەمەوە. بەسەر چاو، [illegible]ـە، هەر ئیمرۆ ئیمزای ئەکەم... شەو، بابزانین، ئێوارە ئاگادارت ئەکەم]

* * *

هەر لەو کاتەدا کە ئەو تەلەفۆنی دەکرد تۆ لە پەرەپەرەکردنی یادگارەکانی رۆژانی رابوردووی هەردوکتانا بووی، ئەگەرچی ناوبەناویش گفتوگۆکەی بیرەوەریەکانتی لێئەشێوانی. چاوت بریبوە ئەو پیاوەی کە ئێستا لەم نازو نیعمەتەدایە لە دڵی خۆتا وتت: «قوربانیی منی لەبیر ناچێتەوە، ئەوە جارێ سەری بەم تەلەفۆنەوە قاڵە».

دەفتەری یادگارەکانی ناومێشکت لە پەڕەیەك دا وەستا، وەك کاغەزی سپی بخوێنێتەوە «وائەزانم ئەمڕۆیە، ئێوارەیەکی درەنگە بوو، خۆپیشاندانی حەو زەکەی ناو بازار بە تەقەو بە قۆناغە تفەنگ و بە قامچی کوژێنرایەوە ساڵ ساڵی ١٩٤٨ بوو شاری سلێمانی بەرگێکی خەمگینی پۆشیبوو، ئیرهاب وەك هەورێکی رەش بەری ئاسمانی شاری تەنیبوو، پۆلیس کەوتنە راونانمان، هەر کەسێکیان بەردەست بکەوتایە دوای سەروگوێلاك کوتاندنەوە باڵیان دەبەست و ئەیان گرت، من بە پێدزە لای گومرگە سووتاوەوە خۆم گەیاندەوە ماڵی خۆمان پاش چەند دەقیقەیەك لەکۆڵانەکەمانا دەنگەدەنگ پەیدابوو، گوێم لێبوو خەڵکی دەرودراوسێ بانگی زەلامێکیان دەکردو ئەیانوت: مەچۆرە ئەوێ، پۆلیسەکان بە دواتەوەن، خۆت بە کۆڵانێکی ترا بکە، کورە مەچۆ، چاویان لێتە، ئەتگرن، بەلایەکی ترا دەرباز بە. من لە خۆمەوە لە ژوورەوە دڵم کەوتە ترپەترپ، خێرا جلەکانم گۆڕیو بیجامەم لەبەر کرد.. ئەوەندەی پێنەچوو کاکم بە تەپەتەپ خۆی بە حەوشەدا کرد، کە لە پەنجەرەکەوە سەیرم کرد (فؤاد)ی هاوڕێم بوو. باوکم خێرا دەستی گرت و بردیە گەنجینەکەوە لە ناو زەخیرەکانا شاردیەوە. ئەوەندەی نەبرد کە قۆمیسەرو بارچاوەش و برێ پۆلس خۆیان کرد بە ماڵا، راستەوخۆ بە باوکما هەڵشاخان و قۆمیسەرە دێزەکە پێی وت: کوا ئەو تەلەبە سەر چەورەی ئێستا خۆی پێرەدا کرد؟ باوکم وتی: نە کەسمان دیوەو نە غەریبەش هاتۆتە ئێرە! فەرموون ئەگەر بڕوا ناکەن ماڵەکە بگەڕێن. هاتنە کەلەگیریەکە، بە جامەوە دانیشتبووم کتێبێکم بە دەستەوە بوو گوایا سەعی ئەکەم. کردیانە هەللا، ئەی ئەوە نییە دانیشتوە ئەڵێی: نە بای دیوەو نە باران. جەنابیشتان حاشای لێ ئەکەن. باوکم وتی: ئەمە (سەلام)ی کورمە، هەر لە ماڵەوە بووەو نەچۆتە دەرەوە، تاقیکردنەوەی بەکەلۆریان نزیك بۆتەوە هەمیشە دوای قوتابخانە لە ماڵەوەیەو بە دەرسەکانیا دەچێتەوە.

قۆمیسەر ئەوەندەی تر رەش داگیرسا، وتی: پێشمان کەوە لای ئێمە سەعی بکە. خوشکەکانم شڵەژان، ئەلەرزین، دایکم فرمێسك لە چاویا هۆن هۆن دەهاتە خوارێ، لە ترسی ئەوەی نەوەك لە عەزرەت من بیدرکێنن و بڵێن: ئەو نییە، ئەوەی ئێوە ئەتانەوێ لە ژووری گەنجینەکەدایە.. باوکم خێرا چاوێکی لێ زیت کردنەوەو وتی: بۆ ئەیکەن بە هەرا؟ چی لێ ئەکەن؟ چی لە سەرە، هەر ئێستەو دێتەوە.

ئیتر کەس ورتەی لێوە نەهات، منیش خۆم گۆڕی و پێش پۆلیسەکان کەوتم و خرامەناو ئۆتۆمۆبیلەکەیانەوە.»

تەلەفۆنە سەوزەکەی دانایەوە، کەمێ سەرنجی دایە دەم وچاوم پێش ئەوەی ورتە بکات زەنگی تەلەفۆنە سوورەکە هەردوکتانی بە ئاگا هێنا، دەستێکی بۆ برد لەگەڵ (هەلاو)دا سوورێکی بە کورسیەکەیدا [سۆزەخان، هەر باشە گوێمان لە دەنگیشت بێ، بەڵێ ئەو دەنگە لە ناو سەدان دەنگە دا جیائەکەمەوە.... مەگەر یەکێ زۆر گێل بێ... باشە... باشە چاوەکەم.... لە بەر دڵی تۆ کار نییە ئاسان نەبێ... ئەم پێنج شەممەیە.. باشە (بە پێکەنینەوە) مێردە مەیموونەکەشت دەهێنی؟] *

* لە کاتی تەلەفۆنەکەدا بیرت لەوە دەکردەوە چۆن راپێچ کرای و درای بە عورفی، بە پەلە سێ ساڵ بەند کرای، فؤادیش هەر دوای دوو مانگە لە تاقیکردنەوەی بەکەلۆری دەرچوو، چووە ئەو کولیژەی پێکەوە خەونتان پێوە دەبینی.. تۆ بوویت بە قوربانیی ئەو، لە جێی ئەوە چوویتە بەندیخانەوە، دوای بەربوونت ماڵتان شێوابوو، باوکت کۆچی دوایی کردبوو، ئەرکی بەخێوکردنی خێزانەکەتان کەوتە سەر شانی تۆ، بۆت نەکرا خوێندن تەواوبکەی. لە وەزیفەیەکی بچووکا دامەزرای، پەنات نەبردە بەر کەس. بەڵام ئێستا ناچاری شوێنەکەت ئەوەندە ناخۆشە پەنات هێناوەتە بەر هاوڕێی دێرینت

تەلەفۆنەکەی داناو سەیرێکی تۆی کرد، رەنگێکی [illegible] برد ئەمجا وتی:

- ها چیت ئەوێ؟
- کاکە فؤاد ئەڵێی نامناسیتەوە؟
- مەرجە من هەموو کەسێ بناسم؟ زۆر سەیرە هەر یەکێ دێتە ئێرە وا خۆی پیشان ئەدات کە برای باوکمە.
- ئاخر، من هەرکەسێ نیم، ئێمە هاوڕێی رۆژانی تەنگانە بووین نان و نمەك لە نێوانمایە.
- ناشێ شەرە کەوچکم لەگەڵا کردبێ
- بۆ کاك فؤاد لەبیرت چۆتەوە دەیان شەو دایکت قوبوڵی ساوەری بۆ لێئەناین و بە ترشیاتەوە بۆی دائەناین و ئەیوت: سەلام حەز لە ساوەر ئەکات. ئەی لە بیرت نییە دەیان نیوەرۆ لە ماڵی ئێمە دایکم هێلکەو قاورمەی بۆ ئەکردین و ئەیوت:

ئەوە لەبەر خاتری فؤادە، ئەو حەزی لێ ئەكات.

ئەی كاكە شەرە كەوچك لەوە زیاتر ئەبێ چۆن بێ.

- نایەتە بیرم... شتی وام هەرگیز لەبیر نی‌یە.

- ئەی خۆ ئینشاللا ئەوەت لەبیر نەچۆتەوە كە لە ماڵی خۆمان من بوومە قوربانی تۆو لە جێی تۆ چوومە بەندیخانەوە [كە گوێی لە وشەی بەندیخانە بوو رەنگی هەڵبزركا لە دڵی خۆیا وتی: «چۆن ئەم كابرایە لێم بۆتە شمڵی شەر، ئەیەوێ شەجەرەم بخوێنێتەوە! ئێستا ئەمە پێویستە تۆ باسی بەندیخانەو مەندیخانەم لە لا بكەی! كابرا بە كرێم گرتووی؟» سەرێكی باداو وتی:

- من هەرگیز نەگیراوم، بەندیخانەشم نەدیوە.

- جەناب ناڵێم تۆ گیرای! قورەكە بۆ من گیرایەوە، من لەباتی تۆ گیرام.

- تۆ بە هەڵەدا چوویت.. ئەمانەی تۆ ئەیڵێی دوورن لە راستی‌یەوە. راستە خەڵكی شارێكین. ئەشێ لە قوتابخانەدا پێكەوە بووبین بەڵام ئەم گرتن و مرتنە لە باخەڵی خۆتیان دەرئەهێنی‌و من ئاگاداری نیم

- چۆن ئاگادار نی؟ دوو مانگمان مابوو بۆ تاقیكردنەوە، من لێی بێ بەری بووم و تۆش دەرچوویت و چوویتە كولیژ.

- دەوا بڵێ: ئەمەیە لە خەیاڵی داوی! تۆ قوتابی‌یەكی دواكەوتە بوویت و هیچت لە بارا نەبووەو منیش بە هەوڵی خۆم گەیشتمە كولیژو لە پاشان لیسانسم وەرگرت، دوای چەند ساڵی وەزیفەو هەوڵ و تەقەللا زەماڵەیەكم دەسگیربوو، چوومە ئەوروپا بە شەونخوونی‌و رەنج و ماندووبوون باوەڕ نامەم وەرگرت و پاشان گەیشتمە ئەم پایەیە.

- بە هەوڵی خۆت، یان بە هەڵپەرستی؟

- لە سەری مەڕۆ! ئەمە قسەی ئەوانەیە لە ژیانا سەركەوتوو نین، تۆ داخی ئەوەت لە دڵایە كە نەت توانیوە وەك من كۆشش بكەی‌و خۆت پێبگەیەنی.

- نەخێر وانی‌یەو هەرگیز بیرم لەوە نەكردۆتەوە، تەنیا ئێستاو لەم ساتەدا نەبێ كە پەشیمانم بۆ ئەو چاكەیەی لەگەڵ ناكەس بەچەیەكی وەك تۆدا كردم ورەنجم بە با چوو! وام ئەزانی ئێستا تۆ وا پێشوازیم دەكەی كە ئازاری رابوردووم لەبیر ئەبەیتەوە، نەم ئەزانی ئەو پیاوە نیت.

- بزانە چۆن ئەدوێی! كارێكی وا مەكە گاڵ بدەم بەتەكان بتكەنە دەرێ.

[لە دڵی خۆیا وتی: «توانای ئەوەشم نی‌یە ئەزانم دایەرەكەم دەهێنێتە سەرو ئەبمە بنێشتە خۆشەی ژێر زمانی فەرمانبەرەكان، ئەمجاوتی:]

- باشە من تێنەگەیشتم تۆ چیت لە من ئەوێ؟ تۆ واز لە ناسیاوی‌و ماسیاوی بهێنە.

- جا كە تۆ نەمناسی ئیتر من چیت داوا لێبكەم؟ كە تۆ پیاوێكی وابی تف لە رابوردووی خۆت بكەی‌و چاو لە هەموو حەقیقەتێك بنووقێنی ئیتر من ئیشی تۆم بۆچی‌یە! من خۆم هەڵكێشاو وتم: فؤادی هاورێم بە تەلەفۆنی ئەمگوێزێتەوە چووزانم بازاڕی دەهر بەم جۆرەیە.

- جارێ من هاورێت نیم، جگە لەوەش دەست ناخەمە ئەم جۆرە كارانەوە، خۆمی پێ لەكەدار ناكەم.

تا بردیتیەوە، هەروا بەقین و رقەوە خیسەت لێدەكرد، ئەویش توانای نەبوو چاو بیرێتە چاوت. دەستی بە گیرفانی كراسە سپی‌یە ئاوریشمیەكەیا كرد، دوو دە دیناری دەرهێناو لێی نزیك كردیتەوە:

- ئەوە بۆ مەسرەفی بەغدات

دەستت بۆ پارەكە بردو فرێت دا بەسەر سنگیاو وتت:

- من پێویستم بە پارەی گڵاوی تۆ نی‌یە، ئەوە هەر قابیل بە خۆتە چونكە دیارە تۆ لەژیانتا هەموو هەوڵت هەر بۆ ئەمە بووە. ئاخ خۆزگە بمتوانیایە تا هێزم تیایە شەقێكم تێهەڵداتیایە - یەك وشەی تر لە دەمت بێتە دەربانگە ئەكەم بەپێەق [illegible]خەنە ناو ئەسانسۆرەكەوە.

بە تووڕەیی دەرگاكەت كردەوەو زۆر بە توندی پێوەت دایەوە، بێ ئەوەی خۆت لە كارگوزارەكە ب[illegible] بە پەلە بەرەو لای ئەسانسۆرەكە چووی، كارگوزار سەرسام بووبوو، بۆچی وا تووڕەی؟ چی بووە؟ ئاخۆ كارەكەی ئەویشت بەجێ هێناوە، بەڵام تۆ بەو تووڕەیی‌یەوە كە هەمووگیانت وەك شۆڕەبی ئەلەرزی خۆت كرد بە دەرگای ئەسانسێرەكەدا، كارگوزارەكە لەو برتەو بۆڵەیەت تەنیا یەك وشەی بۆ ساغ بووەوە كە دەتوت: [هەی حەرام زادە]!!

* * *